

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

Side/tabel/figur	Tidligere tekst/figur	Rettet til	Kommentarer
Flere steder i vejledningen	Græsningsaftaler, lejet græsningsret, aftale om græsning	=> Græsningsret	Konsekvensrettelse og ensretning
Kap. 2 Generelt om omlægning, indledning	Du kan omlægge følgende typer af dyr til økologisk produktion: kvæg (herunder bøfler og bisoner), hovdyr, grise, får, geder, hjortedyr, fjerkræ, kaniner og bier, jf. de gældende økologiregler for de enkelte dyrearter. Andre dyr kan i særlige tilfælde også blive omlagt til økologisk produktion, f.eks. snegle.	Du kan omlægge følgende typer af dyr til økologisk produktion: kvæg (herunder bøfler og bisoner), hovdyr, grise, får, geder, hjortedyr, kaniner og bier, jf. de gældende økologiregler for de enkelte dyrearter. Andre dyr kan i særlige tilfælde også blive omlagt til økologisk produktion, f.eks. snegle. For fjerkræ gælder der særlige regler. De kan alene omlægges, hvis de er under 3 dage gamle.	Indsat: For fjerkræ gælder der særlige regler. De kan alene omlægges, hvis de er under 3 dage gamle. Gul tekst er ny tekst indsat i afsnittet.
Kap 4 Samtidig drift, første afsnit	Du kan på samme tid drive en økologisk og en ikke-økologisk produktionsenhed*. I så fald har du samtidig drift. Når du omlægger din bedrift til økologisk produktion, skal alt som udgangspunkt omlægges. Såfremt alt ikke er påbegyndt omlægning efter de første 24 måneder efter, at du påbegyndte omlægningen af den første del af din bedrift, har du samtidig drift. Forudsætningen for samtidig drift er, at din bedrift er opdelt i klart og reelt adskilte produktionsenheder for økologisk produktion og ikke-økologisk produktion.	TEKST INDSAT Du kan på samme tid drive en økologisk og en ikke-økologisk produktionsenhed*. I så fald har du samtidig drift. Når du omlægger din bedrift til økologisk produktion, skal alt som udgangspunkt omlægges. Såfremt alt ikke er påbegyndt omlægning 24 måneder efter, at du påbegyndte omlægningen af den første del af din bedrift, har du både en økologisk og en ikke-økologisk produktionsenhed*, og du skal derfor også overholde betingelserne for samtidig drift. Forudsætningen for samtidig drift er, at din bedrift er opdelt i klart og reelt adskilte produktionsenheder for økologisk produktion og ikke-økologisk produktion.	Præcisering/ensretning af tekst i kap 4 og kap 14. Gennemstreget tekst er slettet (slettet) Gul tekst er ny tekst indsat i afsnittet.

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

Afsnit 4.1.1 Planteavl, side 35	Vær opmærksom på, at sædskiftekravene, som du kan læse mere om i kapitel 17, Den ikke-økologiske produktionseenhed kan ikke medvirke til at opfylde sædskiftekravene.	Vær opmærksom på, at arealer fra den ikke-økologiske produktionseenhed, ikke kan medvirke til at opfylde sædskiftekravene. Det er med andre ord, udelukkende arealer med en omlægningsdato i indeværende år eller tidligere, der kan indgå i opfyldelsen af sædskiftekravene.	Præcisering. Gennemstreget tekst er slettet (slettet)
Afsnit 11.1 Konkurs, side 50	Hvis du går konkurs, skal Landbrugsstyrelsen have besked om, at din økologiske bedrift nu administreres af kurator. Det er kurator, som beslutter om konkursboet skal fortsætte eller ophøre med økologisk produktion. Landbrugsstyrelsen skal have skriftlig besked om, hvem der kan kontaktes i forbindelse med den årlige økologikontrol, ligesom der skal gives skriftlig besked i Økologiskemaet om evt. ophør.	Hvis du går konkurs, skal Landbrugsstyrelsen have besked om, at din økologiske bedrift nu administreres af kurator. Det er kurator, som beslutter om konkursboet skal fortsætte eller ophøre med økologisk produktion. Landbrugsstyrelsen skal have skriftlig besked om, hvem der kan kontaktes i forbindelse med den årlige økologikontrol, ligesom der skal gives skriftlig besked om evt. ophør.	Præcisering. Henvisning til Økologiskema slettet. For yderligere forklaring se kommentar til afsnit 11.2 nedenfor. Gennemstreget tekst er slettet (slettet)
Afsnit 11.2 Dødsbo, side 51	Alle andre former for bo-behandling, hvor boet ønsker at overdrage hele eller dele af bedriften til en ny ejer, skal konkursboet indberette producentskiftet*. Se mere i kapitel 5.	Alle andre former for bo-behandling, hvor boet ønsker at overdrage hele eller dele af bedriften til en ny ejer, skal bobestyrer indberette producentskiftet*. Se mere i kapitel 5.	Præcisering Gennemstreget tekst er slettet (slettet) Gul tekst er ny tekst indsat i afsnittet.
Afsnit 11.2 Dødsbo side 51	Ved dødsfald skal der indsendes en skifteretsattest til Landbrugsstyrelsen, så det kan konstateres, hvem der repræsenterer boet. Derudover skal det i Økologiskemaet skriftligt meddeles Landbrugsstyrelsen, hvis boet ønsker at ophøre den økologiske produktion. Hvis boet ønsker at fortsætte med den økologiske produktion, skal det oplyses, hvem der står for den daglige drift, således at Landbrugsstyrelsen ved, hvem der skal	Ved dødsfald skal der indsendes en skifteretsattest til Landbrugsstyrelsen, så det kan konstateres, hvem der repræsenterer boet. Derudover skal det skriftligt meddeles Landbrugsstyrelsen, hvis boet ønsker at ophøre den økologiske produktion. Hvis boet ønsker at fortsætte med den økologiske produktion, skal det oplyses, hvem der står for den daglige drift, således at Landbrugsstyrelsen ved, hvem der skal	Præcisering. Henvisning til Økologiskema slettet. Det er ikke teknisk muligt at tilgå OESK, når CVR er ophørt, hvilket sker umiddelbart efter dødsfald. Fuldmagter og fuldmagtshavere bliver som udgangspunkt spærret øjeblikkeligt, samtidig med at

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

	<p>kontaktes i forbindelse med den årlige økologikontrol. Når boet afsluttes, gives der skriftligt besked om, at økologicertificeringen ophører i Økologiskemaet.</p>	<p>kontaktes i forbindelse med den årlige økologikontrol. Når boet afsluttes, gives der skriftligt besked om, at økologicertificeringen ophører.</p>	<p>mitID lukker. Den afdøde eller en evt. fuldmagtshaver kan altså ikke meddele hvad der skal ske i OESK, ligesom de heller ikke kan se i OESK, at de ikke længere er økologer.</p> <p>Det samme gælder for konkurser, når CVRnr ophører.</p>
<p>Kap 14 Omlægning, andet afsnit, side 61</p>	<p>Når du ønsker at omlægge dine marker og arealer til økologisk produktion, skal du have fuld rådighed over markerne, dvs. enten eje eller forpagte markerne. Når du begynder omlægning af din bedrift, skal du som udgangspunkt omlægge hele bedriften* så hurtigt som muligt, dog skal det første areal være påbegyndt omlægning senest seks måneder efter, at vi har modtaget din anmodning om økologicertificering. Såfremt alt ikke er påbegyndt omlægning 24 måneder efter, at du påbegyndte omlægningen af den første del af din bedrift, har du både en økologisk og en ikke-økologisk produktionsenhed*, og du skal derfor også overholde betingelserne for samtidig drift*. Læs mere om samtidig drift i kapitel 4.</p>	<p>TEKST INDSAT</p> <p>Når du ønsker at omlægge dine marker og arealer til økologisk produktion, skal du have fuld rådighed over markerne, dvs. enten eje eller forpagte markerne. Når du begynder omlægning af din bedrift, skal du som udgangspunkt omlægge hele bedriften* så hurtigt som muligt, dog skal det første areal være påbegyndt omlægning senest seks måneder efter, at vi har modtaget din anmodning om økologicertificering. Såfremt alt ikke er påbegyndt omlægning 24 måneder efter, at du påbegyndte omlægningen af den første del af din bedrift, har du både en økologisk og en ikke-økologisk produktionsenhed*, og du skal derfor også overholde betingelserne for samtidig drift. Forudsætningen for samtidig drift er, at din bedrift er opdelt i klart og reelt adskilte produktionsenheder for økologisk produktion og ikke-økologisk produktion. Læs mere om samtidig drift i kapitel 4.</p>	<p>Præcisering/ensretning af tekst i kap 4 og kap 14.</p> <p>Gennemstreget tekst er slettet (slettet) GUL TEKST er ny tekst indsat i afsnittet.</p>

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

Afsnit 15.4.1 AOTK, blå boks	Du må kun bruge en mark til afgræsning med økologiske dyr, hvis du har modtaget din dispensation og dermed fået anerkendt en omlægningsperiode med tilbagevirkende kraft.	TEKST INDSAT Du må kun bruge en mark til afgræsning med økologiske dyr, hvis du har modtaget din dispensation og dermed fået anerkendt en omlægningsperiode med tilbagevirkende kraft. Marken skal indberettes i dit Økologiskema under "Græsningsret".	Ny tekst, præcisering jf. Økologiskemaet GUL TEKST er ny tekst indsat i afsnittet.
Afsnit 15.4.1 AOTK	Hvis du har fået Landbrugsstyrelsens anerkendelse af omlægningsperioden med tilbagevirkende kraft på arealer, hvor du har en skriftlig aftale om græsning, skal du indberette arealerne under "Græsningsret" i Tast selv. Dine indberettede arealer vil automatisk fremgå af Fællesskemaet for det efterfølgende år. I Fællesskemaet kan du se udløbsdatoen for, hvornår dispensationen ophører. Du bør holde øje med, at gyldighedsperioden for dispensationen ikke overskrides. Er der søgt AOTK på arealer, der ikke ligger i markblokke eller på anden måde er tegnet ud, skal disse arealer også indberettes under "Græsningsret" i Tast selv.	Hvis du har fået Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø anerkendelse af omlægningsperioden med tilbagevirkende kraft på arealer, hvor du har en skriftlig aftale om græsning, skal du indberette arealerne under "Græsningsret" i Økologiskemaet i Tast selv. Du bør holde øje med, at gyldighedsperioden for dispensationen ikke overskrides. Er der søgt AOTK på arealer, der ikke ligger i markblokke eller på anden måde er tegnet ud, skal disse arealer også indberettes under "Græsningsret" i Tast selv.	Ny tekst, præcisering jf. styrelsen nye navn og praksis i Økologiskemaet. Gennemstreget tekst er slettet (slettet) GUL TEKST er ny tekst indsat i afsnittet.
Afsnit 16.4.2 OXS, side 80		NY TEKST, TILFØJELSE: Hvis du er forsøgsplanlægger og ønsker at ansøge om tilladelse til at anvende ikke-økologisk planteformeringsmateriale hos et større antal økologiske forsøgsværter, skal du følge den procedure, der er beskrevet i Brugerguide til OrganicXseeds. Du finder guiden på forsiden af organicxseeds.dk .	Ny tekst, præcisering ift. praksisændring jf. faglig meddelelse: "Praksisændring: Ansøgning om anvendelse af ikke-økologisk planteformeringsmateriale til forsøgsmæssige formål og /eller forskning", 23. august 2024

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

Afsnit 16.4.3.2 OXS, side 81	<p>Blå boks slettes og erstattes af ny tekst</p> <div><p>Landbrugsstyrelsens kategorisering af "aktuelle vækstsæsoner":</p><table><tr><td>Forårssæson:</td><td>1. marts – 31. maj</td></tr><tr><td>Sommersæson:</td><td>1. juni – 31. august</td></tr><tr><td>Efterårssæson:</td><td>1. september – 30. november</td></tr><tr><td>Vintersæson:</td><td>1. december – 28./29. februar</td></tr></table></div>	Forårssæson:	1. marts – 31. maj	Sommersæson:	1. juni – 31. august	Efterårssæson:	1. september – 30. november	Vintersæson:	1. december – 28./29. februar	<p>NY TEKST:</p> <p>Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø benytter følgende vejledende opdeling i sæsoner i sagsbehandlingen af dispensationsansøgninger:</p> <p>Forårssæson (afgrøder der sås/plantes i starten af vækstsæsonen): 1. januar til 30. juni</p> <p>Efterårssæson (afgrøder der sås/plantes i slutningen af vækstsæsonen): 1. juli til 31. december</p>	<p>Ny tekst, præcisering</p>
Forårssæson:	1. marts – 31. maj										
Sommersæson:	1. juni – 31. august										
Efterårssæson:	1. september – 30. november										
Vintersæson:	1. december – 28./29. februar										
Kap 17 Sædskifte og gødning, indledning, side 90		<p>NY TEKST, PRÆCISERING:</p> <p>...Det gælder uanset, hvad formålet med brugen er, og om produkterne tilføres direkte eller som et indholdsstof i et andet produkt. Alle biodynamiske præparater kan anvendes. Halmaske og halmslagger fremgår ikke af bilag 2 og betragtes heller ikke som biokul. Det kan derfor ikke anvendes i økologisk produktion.</p>	<p>En ofte efterspurgt præcisering og afklaring.</p> <p>GUL TEKST er ny tekst indsat i afsnittet.</p>								
Afsnit 17.1.1 Bælgafgrøder, side 91	<p>På en økologisk bedrift skal der være et sædskifte, hvor der indgår bælgafgrøder, som hoved-, mellem- eller efterafgrøder, som svarer til 20 pct. af omdriftsarealet. Dette skal fremgå af den årlige indberetning i Tast selv. I bilag 11 kan du se hvilke afgrødekoder (for hovedafgrøder), der tæller med i omdriften. Hvis du udelukkende har permanente afgrøder på din bedrift, skal du således ikke opfylde kravet om bælgafgrøder.</p>	<p>NY SÆTNING, PRÆCISERING:</p> <p>På en økologisk bedrift skal der være et sædskifte, hvor der indgår bælgafgrøder, som hoved-, mellem- eller efterafgrøder, som svarer til 20 pct. af omdriftsarealet. Dette skal fremgå af den årlige indberetning i Tast selv. Det er udelukkende arealer, som har en omlægningsdato i indeværende år eller tidligere, der tæller med. I bilag 11 kan du se hvilke afgrødekoder (for hovedafgrøder), der tæller med i omdriften. Hvis du udelukkende har permanente afgrøder på din bedrift, skal</p>	<p>Præcisering</p> <p>GUL TEKST er ny tekst indsat i afsnittet.</p>								

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

		du således ikke opfyldte kravet om bælgafrøder.	
Afsnit 17.1.2 Kulstoflagrende afgrøder, første afsnit, side 92	På en økologisk bedrift skal der dyrkes kulstoflagrende afgrøder svarende til 50 pct. af bedriftens indberettede produktionsareal med hovedafgrøder, mellemafrøder og efterafgrøder. Dette skal fremgå af den årlige indberetning.	NY SÆTNING, PRÆCISERING: På en økologisk bedrift skal der dyrkes kulstoflagrende afgrøder svarende til 50 pct. af bedriftens indberettede produktionsareal med hovedafgrøder, mellemafrøder og efterafgrøder. Dette skal fremgå af den årlige indberetning. Det er udelukkende arealer, som har en omlægningsdato i indeværende år eller tidligere, der tæller med.	Præcisering GUL TEKST er ny tekst indsat i afsnittet.
Afsnit 17.1.2 Kulstoflagrende afgrøder, første opremsning, side 92	Kulstoflagrende afgrøder er: <ul style="list-style-type: none"> • Græs, græsblandinger, kløver og lucerne permanent eller i omdrift. • Udlæg af græs, græsblandinger, kløver, og mellem-/efterafgrøder. • Energiafgrøder, skovkulturer, frugttræer og buske med bunddække af græs. 	PRÆCISERING: Kulstoflagrende afgrøder er: <ul style="list-style-type: none"> • Hovedafgrøder af græs, græsblandinger, kløver og lucerne permanent eller i omdrift. • Udlæg af græs, græsblandinger, kløver, og mellem-/efterafgrøder. • Energiafgrøder, skovkulturer, frugttræer og buske med bunddække af græs. 	Præcisering GUL TEKST er ny tekst indsat i afsnittet.
NYT AFSNIT 17.1.3 Særligt om de økologiske sædskifteregler			Helt nyt afsnit på baggrund af ændringer og præciseringer vedr. sædskiftereglerne. Særligt fremhæves de afgrødekoder, der af fællesskemaet fremgår som omdriftsarealer, men som i et økologisk sædskifte ikke tæller som omdriftsarealer.

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

			Derudover præciseres bl.a. hvad der hører under udlæg, mellem- og efterafgrøder.
Tidl. afsnit 17.1.3 => NYT 17.1.4 Indberetning i Økologiskemaet, første to afsnit	<p>Du skal indberette din hovedafgrøde helt, som du plejer. For at markerne tæller med, skal omlægningsdatoen* på arealerne være senest den dag, der indberettes. Derudover skal du forholde dig til, om du har et udlæg, efterafgrøde, mellemafgrøde, der opfylder kravet til bælgafrøder og/eller kulstoflagrende afgrøder. Et udlæg skal angives, den dag der indberettes.</p> <p>Økologiskemaet laver beregningen for dig, og hvis du har for lidt, får du en meddelelse om dette af systemet. Meddelelsen er ikke en blokerende fejl. Du skal dog sørge for at beskrive de fysiske forhold på arealet i bemærkningsfeltet i Økologiskemaet. Dette har betydning for din økologikontrol. Den rullemenu, som du skal vælge ud fra, ser ud som den valgbare tekst i tabel 17.3. De to andre kolonner i tabel 17.3 er indsat, så du her kan se, hvad der tæller med som henholdsvis bælgafrøde og kulstoflagrende afgrøde.</p>	<p>Det følgende er en overordnet gennemgang af, hvad du skal være opmærksom på i forhold til sædskiftereglerne, når du indberetter.</p> <p>Du skal indberette din hovedafgrøde helt, som du plejer. Det er udelukkende arealer, som har en omlægningsdato i indeværende år eller tidligere, der tæller med. Derudover skal du forholde dig til, om du har et udlæg, efterafgrøde, mellemafgrøde, der opfylder kravet til bælgafrøder og/eller kulstoflagrende afgrøder. Et udlæg skal angives, den dag der indberettes.</p> <p>Økologiskemaet laver beregningen for dig, og hvis du har for lidt, får du en meddelelse om dette af systemet. Meddelelsen er ikke en blokerende fejl. Du kan indberette efterafgrøder og udlæg. Hvis du gør det, skal du huske at køre en ny skemakontrol. Hvis du ikke umiddelbart kan ændre i din markplan, så den opfylder kravet, kan du beskrive dit sædskifte og eventuelle relevante forhold på din bedrift i bemærkningsfeltet. Dette har betydning for din økologikontrol.</p> <p>Det kan f.eks. være naturarealer eller arealer, der er så små, at de ikke kan indberettes som et areal med en afgrødekode. Det kan f.eks.</p>	<p>NY TEKST jf. ændringer i OESK</p> <p>Gennemstreget tekst er slettet (slettet)</p>

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

		være afgrænsninger mellem områder på en mark, som tilsammen udgør et væsentligt areal, men som ikke kan indtegnes. Den rullemenu, som du skal vælge ud fra, ser ud som den valgbare tekst i tabel 17.3. De to andre kolonner i tabel 17.3 er indsat, så du her kan se, hvad der tæller med som henholdsvis bælgafrøde og kulstoflagrende afgrøde.	
Kap. 17 – Erklæring ved behov for ikke-økologisk gødning, figur 17.3, side 97		Titlen på erklæring er rettet til: Erklæring ved behov for ikke-økologisk gødning i planperioden _____	Økologerne skal selv skrive perioden på linjen, så erklæringen ikke skal opdateres hvert år.
Afsnit 17.6 Afgasset biomasse		NY TEKST: Hvis der anvendes enzymer i produktionen af afgasset biomasse, skal der foreligge en GMO-frihedserklæring.	Præcisering jf. afklaring vedr. enzymer.
Afsnit 19.1.1 Væksthus mv.	<p>Produktion uden forudgående omlægningsperiode er bl.a. muligt ved følgende produktioner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planter i potter og beholdere, som sælges sammen med potten (se afsnit 19.3) • Spirer (se afsnit 19.4) • Anden produktion af spirede frø (også kaldet mikrogrønt) (se afsnit 19.4.2) • Småplanter og udplantningsplanter i beholdere til prikling (afsnit 19.4.3) 	<p>NYT PUNKT i opremsning: Produktion uden forudgående omlægningsperiode er bl.a. muligt ved følgende produktioner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planter i potter og beholdere, som sælges sammen med potten (se afsnit 19.3) • Spirer (se afsnit 19.4) • Anden produktion af spirede frø (også kaldet mikrogrønt) (se afsnit 19.4.2) • Småplanter og udplantningsplanter i beholdere til prikling (afsnit 19.4.3) • Svampe (afsnit 19.5) 	

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

Afsnit 19.2 Væksthus mv.	De generelle regler for anvendelse af gødning, som beskrevet i kapitel 17, gælder også for anvendelsen af gødning i økologiske væksthuse, hvor produktionen foregår i bundjorden. Det vil sige, at du må anvende op til 170 kg total-N fra husdyrgødning og anden organisk gødning pr. ha pr. planperiode i gennemsnit på bedriften.	TILFØJELSE TIL TEKSTEN De generelle regler for anvendelse af gødning, som beskrevet i kapitel 17, gælder også for anvendelsen af gødning i økologiske væksthuse, hvor produktionen foregår i bundjorden. Det vil sige, at du må anvende op til 170 kg total-N fra husdyrgødning og anden organisk gødning pr. ha pr. planperiode i gennemsnit på bedriften. Hvis du har produktion i lukkede systemer, skal du også være opmærksom på, at overholde de generelle regler for anvendelse af gødning i lukkede systemer.	Tilføjelse jf. rettelse nedenfor.
Afsnit 19.2, tabel 19.1	Tabel 19.1 slettes		Hele tabellen slettes og erstattes af henvisning til generelle regler i teksten i afsnit 19.2 (indsat ovenfor).
Afsnit 19.4.2 Mikrogrønt	Anden produktion af spirede frø/mikrogrønt kan f.eks. være karse, rødbedespire, ærteskud, mv.	NY TEKST TILFØJET eksisterende sætning Anden produktion af spirede frø/mikrogrønt kan f.eks. være karse, rødbedespire, ærteskud, mv. Anden produktion af spirede frø kan udelukkende foregå i et inert medie, uden tilførsel af ekstra næring og altid med økologiske frø. Hvis din produktion foregår i jord/vækstmedie i bakker, kan dit produkt ikke længere betragtes som "anden produktion af spirede frø/mikrogrønt", men som en almindelig planteproduktion. Du kan derfor heller ikke klippe plantematerialet af og sælge det som "mikrogrønt". Dette er også beskrevet i figur 19.1.	Dette eksempel/præcisering har været efterspurgt adskillige gange.

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

Kapitel 23 Generelt om husdyr, indledning	<p>Du skal vælge race og stamdyr ud fra deres tilpasningsevne, levedygtighed og modstandsdygtighed over for sygdomme. Du skal undgå racer, der er forbundet med sundhedsproblemer, for eksempel porcint stress-syndrom og besværlige fødsler.</p> <p>Blå boks: Eksempel Du må ikke omlægge ren Dansk Blåkvæg (BLÅ) (tidligere Belgisk Blåhvidt Kvæg), eller dyr med 50 % BLÅ eller mere til økologisk produktion. Du må heller ikke inseminere med BLÅ i en økologisk besætning.</p>	<p>NY TEKST INDSAT</p> <p>Du skal vælge race og stamdyr under hensyn til dyrenes evne til at tilpasse sig stedets betingelser, deres levedygtighed og deres resistens over for sygdomme og sundhedsproblemer. Det kan f.eks. være porcint stress-syndrom eller racer med ringere kælvningsevne.</p> <p>Blå boks: Eksempel på race med ringere kælvningsevne Der er signifikant ringere kælvningsevne hos Dansk Blåkvæg (BLÅ) (tidligere Belgisk Blåhvidt Kvæg) end hos Angus og Charolais, og andelen af kejsersnit er højere hos Dansk Blåkvæg end hos Angus og Charolais, der begge har under 1 pct. kejsersnit, mens Dansk Blåkvæg har knap 6 pct.. For krydsninger med 50 pct. blåkvæg er andelen af vanskelige kælvninger også meget større. Ren Dansk Blåkvæg eller dyr med 50 pct. BLÅ eller mere må derfor ikke omlægges til økologisk produktion. Du må heller ikke inseminere med BLÅ i en økologisk besætning. Der kan på samme måde vise sig at være andre racer med tilsvarende ringere kælvningsevne, hvor økologerne skal træffe samme forholdsregler som for Dansk Blåkvæg.</p>	<p>Præcisering jf. DCA-rapport "Analyse af anvendelse af Blåkvægssæd i økologisk produktion, 9. februar 2023"</p> <p>Gennemstreget tekst er slettet (slettet)</p>

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

Afsnit 23.1 Omlægning af husdyrhold til økologisk produktion	<p>Du kan omlægge følgende typer af dyr til økologisk produktion: kvæg, herunder bøfler og bisoner, hovdyr, grise, får, geder, hjortedyr, fjerkræ, kaniner og bier jf. de gældende økologiregler for de enkelte dyrearter.</p>	<p>Du kan omlægge følgende typer af dyr til økologisk produktion: kvæg, herunder bøfler og bisoner, hovdyr, grise, får, geder, hjortedyr, kaniner og bier jf. de gældende økologiregler for de enkelte dyrearter.</p> <p>For fjerkræ gælder der særlige regler. De kan alene omlægges, hvis de er under 3 dage gamle.</p> <p>Ikke-økologisk fjerkræ kan alene omlægges til økologi, hvis dyrene er under tre dage gamle ved omlægningens start. Det vil sige, at ikke-økologiske fjerkræ, der er over 3 dage gamle, aldrig kan omlægges til økologisk produktion. En eksisterende økolog kan således ikke indsætte ikke-økologiske fjerkræ over tre dage gamle og omlægge dem. Det er heller ikke muligt for en ikke-økologisk bedrift med fjerkræ at omlægge et eksisterende fjerkræhold, der er over tre dage gamle, til økologisk produktion. Hvis der ønskes at indsætte ikke-økologisk fjerkræ, der er under tre dage gamle, skal du søge om en dispensation til at indsætte ikke-økologiske dyr. Ansøgningen skal foregå via husdyrdata-basen OrganicXlivestock (OXL) (se kapitel 24).</p>	<p>Indsat:</p> <p>For fjerkræ gælder der særlige regler. De kan alene omlægges, hvis de er under 3 dage gamle.</p> <p>Indsat:</p> <p>Ikke-økologisk fjerkræ kan alene omlægges til økologi, hvis dyrene er under tre dage gamle ved omlægningens start. Det vil sige, at ikke-økologiske fjerkræ, der er over 3 dage gamle, aldrig kan omlægges til økologisk produktion. En eksisterende økolog kan således ikke indsætte ikke-økologiske fjerkræ over tre dage gamle og omlægge dem. Det er heller ikke muligt for en ikke-økologisk bedrift med fjerkræ at omlægge et eksisterende fjerkræhold, der er over tre dage gamle, til økologisk produktion. Hvis der ønskes at</p>

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

			indsætte ikke-økologisk fjerkræ, der er under tre dage gamle, skal du søge om en dispensation til at indsætte ikke-økologiske dyr. Ansøgningen skal foregå via husdyrdata-basen OrganicXlivestock (OXL) (se kapitel 24).
Kap. 24 OrganicXlivestock, indledning	Du skal dog ikke ansøge om dispensation, hvis du indsætter: <ul style="list-style-type: none"> • Bevaringsværdige husdyrracer • Fjerkræ under 3 dage gamle • Bier (én sværm eller én bidronning) 	Du skal dog ikke ansøge om dispensation, hvis du indsætter: <ul style="list-style-type: none"> • Bevaringsværdige husdyrracer • Bier (én sværm eller én bidronning) 	Gennemstreget tekst er slettet (slettet). Der skal søges om dispensation.
Afsnit 25.1 Afgræsning	Dine dyr må afgræsse dine egne førsteårs omlægningsarealer med op til 20 pct. af det samlede foderforbrug pr. kalenderår. Det gælder kun arealer med permanent græs, flerårige foderafgrøder (f.eks. græs, græsblandinger og lucerne) og proteinafgrøder (bælgsæd, herunder f.eks. ærter, hestebønner, sødlupin, bælgsæd, eller blandinger af korn og bælgsæd). Hvis der anvendes proteinafgrøder, skal afgrøden være sået efter, at marken er begyndt omlægning i overensstemmelse med økologireglerne.	TEKST INDSAT Dine dyr må afgræsse dine egne førsteårs omlægningsarealer med op til 20 pct. af det samlede foderforbrug pr. kalenderår. Det gælder kun arealer med permanent græs, flerårige foderafgrøder (f.eks. græs, græsblandinger og lucerne) og proteinafgrøder. Hvis der anvendes proteinafgrøder, skal afgrøden være sået efter, at marken er begyndt omlægning i overensstemmelse med økologireglerne. Proteinafgrøder kan f.eks. være bælgsæd, herunder ærter, hestebønner, sødlupin eller blandinger af korn og bælgsæd. De blandinger, der kan bruges, er blandinger, der er med til at opfylde sædskiftereglen (se afsnit 17.1.1), eller det kan være blandinger af	Præcisering af proteinafgrøder Gennemstreget tekst er slettet (slettet) GUL TEKST er ny tekst indsat i afsnittet.

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

		korn og bælgsæd, typisk byg/ært, som hører under afgrødekoderne 7 og 214 (se bilag 11).	
Afsnit 26.1.2 Omlægningsfoder	Du må fodre med op til 100 pct. omlægningsfoder* (fra afgrøder, der er høstet tidligst 12 måneder efter påbegyndt omlægning af marken), hvis omlægningsfoderet er dyrket på din bedrifts egne arealer, herunder forpagtede arealer, eller på arealer, hvor du har en skriftlig aftale om græsning, og hvor der er givet AOTK (se kapitel 15).	PRÆCISERING Du må fodre med op til 100 pct. omlægningsfoder* (fra afgrøder, der er høstet tidligst 12 måneder efter påbegyndt omlægning af marken), hvis omlægningsfoderet er dyrket på din bedrifts egne arealer, herunder forpagtede arealer, eller på arealer, hvor du har en skriftlig aftale om græsningsret, se kapitel 25. Hvis arealet med skriftlig aftale om græsningsret er ikke-økologisk, skal der desuden være givet AOTK.	Eksempel på præcisering vedr. AOTK. Denne præcisering optræder flere steder i vejledningen (konsekvensrettelse). Gennemstreget tekst er slettet (slettet) GUL TEKST er ny tekst indsat i afsnittet.
Kap 26.3	"Du skal dagligt tilse alle dyrene...."	"Du skal dagligt tilse flokken...."	Konsekvensrettet i afsnittene vedr. afgræsning.
Afsnit 26.5 Udlicitering af pasningsansvar (kviehotel)	Du skal som bruger og ejer af kviehotellet eller bygningerne , som dyrene opdrættes i, meddele dette til Landbrugsstyrelsen. Du skal både meddele, at du har et kviehotel eller lignende, eller hvis du opstarter et, samt når du ophører med at have det. Meddelelsen kan ske på mail til jordbrugskontrol@lbst.dk, att. Økologiadministrationen. Du skal som bruger og ejer af arealerne , hvor dyrene afgræsser (hvis de f.eks. ikke opstaldes), oprette en skriftlig aftale om	PRÆCISERING Du skal som bruger og ejer af kviehotellet eller bygningerne , som dyrene opdrættes i, meddele dette til Landbrugsstyrelsen. Du skal både meddele, at du har et kviehotel eller lignende, eller hvis du opstarter et, samt når du ophører med at have det. Meddelelsen kan ske på mail til jordbrugskontrol@lbst.dk, att. Økologiadministrationen, eller i Økologiskemaet som en bemærkning til husdyr.	Præcisering jf. Økologiskemaet og græsningsret.

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

	<p>græsning med ejer af dyrene, se afsnit 25.4 om skriftlig aftale om græsning.</p> <p>Du skal desuden meddele det særskilt til Landbrugsstyrelsen, hvis du får passet dyr på en anden bedrift, uanset antal dyr, da vi betragter det som en væsentlig ændring i dyreholdet. Du skal også meddele, hvis en pasningsaftale ophører.</p> <p>Dette kan gøres via en mail til jordbrugskontrol@lbst.dk, att. Økologiadministrationen.</p>	<p>Du skal som bruger og ejer af arealerne, hvor dyrene afgræsser (hvis de f.eks. ikke opstaldes), oprette en skriftlig aftale om græsningsret med ejer af dyrene, se afsnit 25.4 om skriftlig aftale om græsningsret.</p> <p>Du skal desuden meddele det særskilt til Landbrugsstyrelsen, hvis du får passet dyr på en anden bedrift, uanset antal dyr, da vi betragter det som en væsentlig ændring i dyreholdet. Du skal også meddele, hvis en pasningsaftale ophører. Dette kan gøres via en mail til jordbrugskontrol@lbst.dk, att. Økologiadministrationen, eller i Økologiskemaet som en bemærkning til husdyr.</p>	
Afsnit 28.3.8 Brug af el-tråde ved klumpning (fjerkræ)		<p>Det er ikke tilladt at have og/eller bruge el-tråde i fjerkræstalde. Det betyder, at det ikke er muligt at få en dispensation.</p>	<p>Det oprindelige afsnit er slettet og erstattet af: Det er ikke tilladt at have og/eller bruge el-tråde i fjerkræstalde. Det betyder, at det ikke er muligt at få en dispensation.</p> <p>Årsag Praksisændring Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) tillader fra 11. september 2024 ikke længere brug af el-tråde i fjerkræstalde. Dette er uagtet, om der er sket anmeldelse af opsætning af el-tråd til SGAV i forbindelse</p>

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

			<p>med opsætningen. Konstateres der under en kontrol el-tråd i en fjerkræstald er dette en overtrædelse af økologireglerne</p> <p>Praksisændringen sker efter en afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet har vurderet, at SGAV ikke har hjemmel til at dispensere fra reglen om smerte og lidelse i Økologiforordningen. Nævnet har yderligere vurderet, at der også er tale om en dispensation, når vi tidligere har accepteret en meddelelse. På denne baggrund kan vi ikke længere acceptere brug af el-tråd.</p> <p>Vi forventer ikke, at ændringen går ud over mange, da anmeldelserne af el-tråd i de seneste år har været begrænset.</p>
Afsnit 33.8 Sygdomsforebyggelse og behandling (bier)	<p>Til rengøring og desinficering af rammer, stader og tavler må du bruge produkter, som er tilladt ifølge bilag 4 og fysiske behandlinger, f.eks. damp eller direkte ild.</p> <p>Til bekæmpelse af varroamider må du bruge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Myresyre, mælkesyre, eddikesyre og oxalsyre. 	<p>PRÆCISERING</p> <p>Til rengøring og desinficering af rammer, stader og tavler må du bruge produkter, som er tilladt ifølge bilag 4 og fysiske behandlinger, f.eks. damp eller direkte ild.</p> <p>Til bekæmpelse af varroamider må du bruge:</p>	

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

	<ul style="list-style-type: none"> • Mentol, thymol, eukalyptol og kamfer. <p>Du må kun slå droneyngel ihjel som led i bekæmpelse af varroamider.</p> <p>Hvis bifamilierne på trods af forebyggende foranstaltninger, bliver syge, skal du sørge for, at de bliver behandlet omgående og om nødvendigt i isolerede bigårde. Behandlinger skal noteres i logbogen. I tilfælde, hvor det er nødvendigt at behandle bifamilierne med veterinærmedicin, skal de omfattede bifamilier genomlægges. Perioden for genomlægning* er 12 måneder.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Myresyre, mælkesyre, eddikesyre og oxalsyre. • Mentol, thymol, eukalyptol og kamfer. <p>Der stilles ingen krav til, at du som biavler skal benytte veterinære lægemidler til sygdomsforebyggelse og desinficering af bistader, vokstavler mv.</p> <p>Derfor kan de ovenfor nævnte produkter anvendes til forebyggelse og desinfektion i forbindelse med økologisk honningproduktion.</p> <p>Du må kun slå droneyngel ihjel som led i bekæmpelse af varroamider.</p> <p>Hvis bifamilierne på trods af forebyggende foranstaltninger, bliver syge, skal du sørge for, at de bliver behandlet omgående og om nødvendigt i isolerede bigårde. Behandlinger skal noteres i logbogen. I tilfælde, hvor det er nødvendigt at behandle bifamilierne med veterinærmedicin, skal de omfattede bifamilier genomlægges. Perioden for genomlægning* er 12 måneder.</p>	
Kap. 34		I figur 34.1 er ny. Et eksempel på medincinlogbog til grise	

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

Bilag 2, side 296	Præparater baseret på mikroorganismer til jordforbedring // Må ikke indeholde eller være fremstillet vha. GMO*	TEKST SLETTES, fremgår af bilag 2.1 Præparater baseret på mikroorganismer til jordforbedring // Må ikke indeholde eller være fremstillet vha. GMO*	Bilag 2 er en <u>direkte gengivelse</u> fra ØFO. Denne tekst skal derfor kun fremgå af Bilag 2.1, som er vores tolkning.
Bilag 2, side 296	Præparater baseret på mikroorganismer til aktivering af kompost // Må ikke indeholde eller være fremstillet vha. GMO*	TEKST SLETTES, fremgår af bilag 2.1 Præparater baseret på mikroorganismer til aktivering af kompost // Må ikke indeholde eller være fremstillet vha. GMO*	Bilag 2 er en <u>direkte gengivelse</u> fra ØFO. Denne tekst skal derfor kun fremgå af bilag 2.1, som er vores tolkning.
Bilag 2.1, indledende tekst	Jordbundsanalyser Vi accepterer jordbundsanalyser som dokumentation af gødningsbehov, hvis de er fra den aktuelle vækstsæson*, og viser et lavt indhold af næringsstoffer. Vi anerkender behov for at gøde til vejledende middelværdi.	PRÆCISERING Jordbundsanalyser Vi accepterer jordbundsanalyser som dokumentation for gødningsbehov. Analysen skal som udgangspunkt være fra den aktuelle vækstsæson og vise et lavt indhold af næringsstoffer. Såfremt en jordbundsanalyse fra et tidligere år opfylder dokumentationskravet, og du ikke har gødsket i perioden, kan du i særlige tilfælde anvende denne. Vi anerkender behov for at gøde til vejledende middelværdi.	Præciserende, ny tekst
Bilag 11, indledende tekst	Listen over afgrødekoder, der opfylder sædskiftekravene, gælder for 2024, og indeholder information om, hvilke afgrøder, der betragtes som hhv. kulstoflagrende afgrøde og bælgafrøde, samt hvilke afgrøder der tæller med i omdriften. Listen opdateres ca. en gang om året i forbindelse med opdatering af fællesskemaet.	Listen over afgrødekoder, der opfylder sædskiftekravene, gælder for 2025, og indeholder information om, hvilke afgrøder, der betragtes som hhv. kulstoflagrende afgrøde og bælgafrøde, samt hvilke afgrøder der tæller med som økologisk omdriftsareal . Listen opdateres ca. en gang om året i forbindelse med opdatering af fællesskemaet.	Opdateret årstal, præcisering samt henvisning til det vigtige kapitel 17. Gennemstreget tekst er slettet (slettet) GUL TEKST er ny tekst indsat i afsnittet.

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

		Du kan læse mere om sædskiftekravene i kapitel 17.	
Bilag 11	Kolonne yderst til højre "Tæller med i omdriften"	Kolonnen OMDØBES til "Tæller med som økologisk omdriftsareal"	Præcisering
Bilag 11		Tre nye afgrødekoder indsættes: 70 Efterårssået vårbyg (* / - / JA) 71 Efterårssået vårhvede (* / - / JA) 72 Efterårssået vårhavre (* / - / JA)	Nye afgrødekoder indsættes – 70, 71, 72 – jf. Fællesskemaet
Bilag 11		NOTE i bilag 11 vedr. afgrødekoderne 70, 71, 72: *Arealer med vårsåede afgrøder tæller kun som kulstoflagrende i etableringsåret.	Note på den side hvor afgrødekoderne 70, 71 og 72 fremgår
Bilag 11	247 Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N), omdrift (JA/-/JA) 263 Græs uden kløvergræs (omdrift)*(JA/-/JA) 310 Brak, slåning (JA/-/JA) 312 20-årig udtagning (JA/-/JA) 317 Vådområder med udtagning (JA/-/JA) 319 Miljøtilsagn, udtagning, ej landbrugsareal (JA/-/JA) 324 Blomsterbrak (JA/-/JA) 342 Bestøverbrak (JA/-/JA)	247 Miljøtilsagn, græs (0 N), omdrift (JA/-/NEJ) 263 Græs uden kløvergræs (omdrift)*(JA/-/NEJ) 310 Brak, slåning (JA/-/NEJ) 312 20-årig udtagning (JA/-/NEJ) 317 Vådområder med udtagning (JA/-/NEJ) 319 Miljøtilsagn, udtagning, ej landbrugsareal (JA/-/NEJ) 324 Blomsterbrak (JA/-/NEJ) 342 Bestøverbrak (JA/-/NEJ)	Rettelser ift sædskiftereglerne og "Tæller med som økologisk omdriftsareal"-kolonnen. Gennemstreget tekst er slettet (slettet) GUL TEKST er ny tekst indsat i afsnittet.

OVERSIGT OVER ÆNDRINGER: Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion 2025

Bilag 11	<p>216 Silomajs (-/-/JA)</p> <p>218 Silomajs med græsudlæg (JA/-/JA)</p> <p>247 Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N), omdrift (JA/-/JA)</p> <p>254 Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N), permanent (JA/-/NEJ)</p> <p>318 MVJ, ej udtagning, ej landbrugsareal (JA/-/NEJ)</p> <p>319 MVJ-tilsagn, udtagning, ej landbrugsareal (JA/-/JA)</p>	<p>216 Majs, helsæd (samme)</p> <p>218 Majs, helsæd med græsudlæg (samme)</p> <p>247 Miljøtilsagn, græs (0 N), omdrift (JA/-/NEJ)</p> <p>254 Miljøtilsagn, græs (0 N), permanent (samme)</p> <p>318 Miljøtilsagn, ej udtagning, ej landbrugsareal (samme)</p> <p>319 Miljøtilsagn, udtagning, ej landbrugsareal (JA/-/NEJ)</p>	<p>Rettelser af navne på afgrødekoder jf. opdatering af afgrødekoder i fællesskemaet.</p> <p>Gennemstreget tekst er slettet (slettet)</p> <p>GUL TEKST er ny tekst indsat i afsnittet.</p>
Bilag 11, note indsat ved afgrødekode 247	<p>1627: OBS! Vær opmærksom på, at afgrødekoderne 247, 312 og 317 pt. i forhold til tilskudsregler er defineret som værende i omdrift. I forhold til økologiregler kan den regnes som permanent græs. Skriv derfor i bemærkningsfeltet i økologiskemaet og i din planteløgbog, hvis der er tale om permanente arealer og beregn din bælgafgrødeandel efter, at kode 247, 312 og 317 er en permanent afgrøde.</p>		<p>NOTEN SLETTES da dette nu er beskrevet og præciseret yderligere i kapitel 17, nyt afsnit.</p> <p>Gennemstreget tekst er slettet (slettet)</p>
Bilag 11, den side hvor afgrødekode 263 fremgår		<p>NY NOTE i bilag 11 vedr. afgrødekode 263:</p> <p>*Arealer med afgrødekode 263 kan undtages fra det økologiske krav om bælgplanter, såfremt der dyrkes græs på det samme areal året efter. I forbindelse med økologikontrollen kan du blive bedt om at uddybe, hvorfor og i hvilken periode du har valgt at dyrke græs uden kløver.</p>	<p>Indsættes som NOTE på den side, hvor afgrødekode 263 fremgår.</p>